

Δραστηριότητα: «Η πληροφορία δεν είναι αναγκαστικά δεδομένο»

Η δραστηριότητα προτείνεται, ως βοήθημα για την εφαρμογή στην τάξη του έργου «Digital Resistance» που υλοποιείται υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τους εκπαιδευτικούς:

**Ασημακόπουλο Κωνσταντίνο, Καρακίτσιου Ελισάβετ,
Σιέμπενου Ευτυχία, Σπήλιου Θωμαΐς**

Τίτλος: «Η Πληροφορία δεν είναι αναγκαστικά δεδομένο»: εξετάζοντας την γνησιότητα εικόνων που συνοδεύουν ειδήσεις στο διαδίκτυο

Προτεινόμενο διαδραστικό βιβλίο: Έκφραση Έκθεση Β' Λυκείου, Θέματα για συζήτηση και έκφραση- έκθεση σχετικά με τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSB105/438/2911,11414/>

Απαιτούμενος χρόνος: 1 διδακτική ώρα

Στόχοι και Αναμενόμενα Αποτελέσματα:

Μετά το τέλος της μικρο-διδασκαλίας οι μαθητές αναμένεται:

- Να κατανοήσουν ότι οι εικόνες δεν αναπαριστούν κατά κανόνα την πραγματικότητα.
- Να έχουν την ικανότητα να αναγνωρίσουν ότι μια εικόνα είναι ψεύτικη.
- Να αναπτύξουν τις ικανότητες ψηφιακού γραμματισμού τόσο στον εντοπισμό επεξεργασμένων εικόνων όσο και στη χρήση ψηφιακών εργαλείων για την αποικοδόμησή τους ([https://www.tineye.com/](https://www tineye.com/), <https://images.google.com/>).

- Να καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη στην «ανάγνωση» και κατανόηση των εικόνων καθώς και να αντιληφθούν την δυναμική επίδραση της εικόνας στη διαμόρφωση απόψεων και στάσεων της κοινής γνώμης καθώς και τους σκοπούς που εξυπηρετεί.

Συνοπτική Περιγραφή:

Στο εργαστήριο πληροφορικής ο διδάσκων αξιοποιώντας το ψηφιακό λογισμικό του padlet και αφού έχει χωρίσει τους μαθητές σε ομάδες των 5-7 ατόμων και ανάλογα με το μέγεθος της τάξης τους κατευθύνει στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://padlet.com/elsakay1978/llesg8o4gys1>, όπου έχει ετοιμάσει έναν ψηφιακό τοίχο με παραδείγματα τροποποιημένων φωτογραφιών στο παρελθόν και σήμερα καθώς και ψηφιακά άρθρα που βοηθούν τους μαθητές να καταλάβουν τα αναγκαία μεθοδολογικά βήματα για τον εντοπισμό και την αποδόμηση «κατασκευασμένων» φωτογραφιών.

Στη συνέχεια, τους μοιράζει τα φύλλα εργασίας ([φύλλο εργασίας 1](#), [φύλλο εργασίας 2](#), [φύλλο εργασίας 3](#), [φύλλο εργασίας 4](#)) με παραδείγματα επίκαιρων φωτογραφιών από την ειδησεογραφία στο διαδίκτυο και τους ζητάει να τα αξιολογήσουν. Τα αποτελέσματα των εργασιών τους οι μαθητές πρέπει να τα ενσωματώσουν σε μια παρουσίαση όπου σε 3-4 διαφάνειες θα εξηγούν τι έχει αλλάξει στη φωτογραφία (αν έχει αλλάξει κάτι ή γιατί παρερμηνεύεται) και μια σύντομη εξήγηση γιατί έχει αλλάξει και ποια ήταν τα κίνητρα πίσω από αυτήν την αλλαγή. Έπειτα, τους μοιράζονται τα φύλλα εργασίας στα οποία ενσωματώνεται μια λίστα με προγράμματα που θα τους βοηθήσουν.

Φύλλο Εργασίας 1

Καλείστε να προετοιμάσετε μία απλή παρουσίαση σε ένα εύχρηστο λογισμικό παρουσίασης όπως το PowerPoint ή το Prezi (<http://www.prezi.com>), για να εξηγήσετε στους συμμαθητές σας γιατί δεν πρέπει να θεωρούν όλες τις εικόνες «αληθείς» ή «πραγματικές». Η παρουσίαση θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Το παράδειγμα εικόνας που σας δίνεται
- Σύντομη περιγραφή
- Μια εξήγηση για το τι έχει επεξεργαστεί
- Μια λίστα με λόγους που εξηγούν γιατί πιστεύετε ότι η εικόνα άλλαξε ή παρερμηνεύεται καθώς και τους πιθανούς στόχους των αλλαγών
- Έναν σύντομο κατάλογο με τα προβλήματα ή τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την αλλαγή ή αλλοίωση του μηνύματος της φωτογραφίας.

Συμβουλή:

- Δείτε όλες τις λεπτομέρειες προσεκτικά, μεγεθύνετε την εικόνα!
- Χρησιμοποιήστε έναν ιστότοπο όπως <http://www.tineye.com/> για να μάθετε πού βρίσκεται η φωτογραφία σας, αν χρησιμοποιείται αλλού στο Διαδίκτυο, από πού προέρχεται ή από ποια ημερομηνία και αν αυτά τα στοιχεία συμπίπτουν με τις πληροφορίες που έχετε για αυτήν κλπ. Το **JPEGsnoop** είναι ένα άλλο δωρεάν λογισμικό που επισημαίνει επεξεργασμένες φωτογραφίες: <http://goo.gl/bLwEVB>
- Κάντε δεξί κλικ σε μια εικόνα, μεταβείτε στην επιλογή **Ιδιότητες** και, στη συνέχεια, κάντε κλικ στο στοιχείο **Λεπτομέρειες** και θα λάβετε πολλές πληροφορίες σχετικά με τη φωτογραφία σας. Εάν δείτε 'Photoshop' υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η εικόνα να έχει αλλάξει.
- Το πρόγραμμα **Prezi** δίνει τη δυνατότητα για δυναμικές παρουσιάσεις (ζουμ, κινούμενες εικόνες κλπ) σε σχέση με τις πιο στατικές

παρουσιάσεις του **PowerPoint**. Σκεφτείτε τι σας ταιριάζει και δικαιολογήστε την επιλογή σας!

EIKONA 1

<https://www.amazon.com/Package-Pieces-Watermelon-Varieties-NON-GMO/dp/B01KGUB7FU>

<https://naturalchocolate.tumblr.com/post/5033021912>

I want to try moonmelon. It's said to change the flavors of other foods as well after tasting. [#Japan#LooksCool](#)

— Mel Sexybatman (@MelSexybatman) January 14, 2014

[JB@jaygryndz](#)

Blue Watermelon aka Moonmelon. [#CoolShithttp://twitpic.com/ds9xhu](#)

[11:34 PM - Jan 14, 2014](#)

[Twitter Ads info and privacy](#)

[Image](#)

[Image](#)

[twitpic.com](#)

[See JB's other Tweets](#)

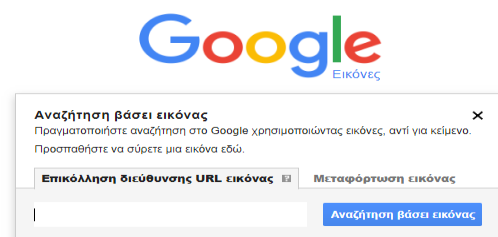
Anyone ever had a moonmelon?

— Oracle (@vagrANTvandal) January 14, 2014

Λίστα βοηθητικών προγραμμάτων:

1. Αντίστροφη αναζήτηση εικόνας

μας πληροφορεί σε δημοσιεύσεις στον ιστό αν έχει εμφανιστεί η ίδια εικόνα

2. <http://www.tineye.com/>

3. <http://goo.gl/bLwEVB>

Φύλλο Εργασίας 2

Καλείστε να προετοιμάσετε μία απλή παρουσίαση σε ένα εύχρηστο λογισμικό παρουσίασης όπως το PowerPoint ή Prezi (<http://www.prezi.com>), για να εξηγήσετε στους συμμαθητές σας γιατί δεν πρέπει να θεωρούν όλες τις εικόνες «αληθείς» ή «πραγματικές». Η παρουσίαση θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Το παράδειγμα εικόνας που σας δίνεται
- Σύντομη περιγραφή
- Μια εξήγηση για το τι έχει επεξεργαστεί
- Μια λίστα με λόγους που εξηγούν γιατί πιστεύετε ότι η εικόνα άλλαξε ή παρερμηνεύεται καθώς και τους πιθανούς στόχους των αλλαγών
- Έναν σύντομο κατάλογο με τα προβλήματα ή τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την αλλαγή ή αλλοίωση του μηνύματος της φωτογραφίας.

Συμβουλή:

- Δείτε όλες τις λεπτομέρειες προσεκτικά, μεγεθύνετε την εικόνα!
- Χρησιμοποιήστε έναν ιστότοπο όπως <http://www.tineye.com/> για να μάθετε πού βρίσκεται η φωτογραφία σας, αν χρησιμοποιείται αλλού στο Διαδίκτυο, από πού προέρχεται ή από ποια ημερομηνία και αν αυτά τα στοιχεία συμπίπτουν με τις πληροφορίες που έχετε για αυτήν κλπ. Το JPEGsnoop είναι ένα άλλο δωρεάν λογισμικό που επισημαίνει επεξεργασμένες φωτογραφίες: <http://goo.gl/bLwEVB>
- Κάντε δεξί κλικ σε μια εικόνα, μεταβείτε στην επιλογή Ιδιότητες και, στη συνέχεια, κάντε κλικ στο στοιχείο Λεπτομέρειες και θα λάβετε πολλές πληροφορίες σχετικά με τη φωτογραφία σας. Εάν δείτε 'Photoshop' υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η εικόνα να έχει αλλάξει.

- Το πρόγραμμα Prezi δίνει τη δυνατότητα για δυναμικές παρουσιάσεις (ζουμ, κινούμενες εικόνες κλπ) σε σχέση με τις πιο στατικές παρουσιάσεις του PowerPoint. Σκεφτείτε τι σας ταιριάζει και δικαιολογήστε την επιλογή σας!

ΕΙΚΟΝΑ 2

<https://www.facebook.com/354817668312420/photos/a.355203964940457/684912375302946/?type=3&theater>

Λίστα βοηθητικών προγραμμάτων:

1. Αντίστροφη αναζήτηση εικόνας

(<https://www.google.com/imghp?hl=en>)

μας πληροφορεί σε δημοσιεύσεις στον ιστό αν έχει εμφανιστεί η ίδια εικόνα

2. <http://www.fineye.com/>

3. <http://goo.gl/bLwEVB>

Φύλλο Εργασίας 3

Καλείστε να προετοιμάσετε μία απλή παρουσίαση σε ένα εύχρηστο λογισμικό παρουσιάσης όπως το PowerPoint ή Prezi (<http://www.prezi.com>), για να εξηγήσετε στους συμμαθητές σας γιατί δεν πρέπει να θεωρούν όλες τις εικόνες «αληθείς» ή «πραγματικές». Η παρουσίαση θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Το παράδειγμα εικόνας που σας δίνεται
- Σύντομη περιγραφή
- Μια εξήγηση για το τι έχει επεξεργαστεί
- Μια λίστα με λόγους που εξηγούν γιατί πιστεύετε ότι η εικόνα άλλαξε ή παρερμηνεύεται καθώς και τους πιθανούς στόχους των αλλαγών
- Έναν σύντομο κατάλογο με τα προβλήματα ή τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την αλλαγή ή αλλοίωση του μηνύματος της φωτογραφίας.

Συμβουλή:

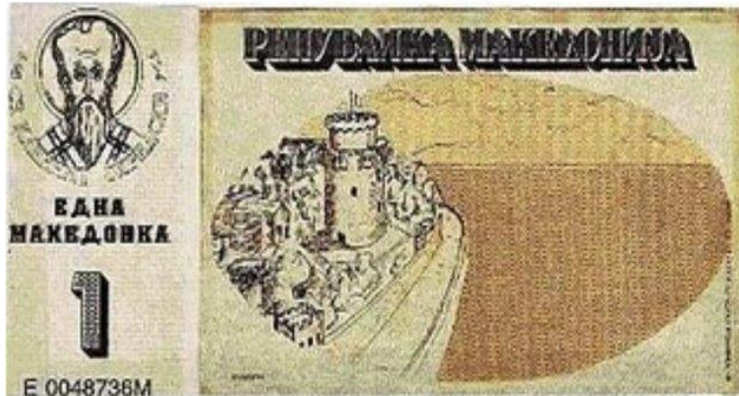
- Δείτε όλες τις λεπτομέρειες προσεκτικά, μεγεθύνετε την εικόνα!
- Χρησιμοποιήστε έναν ιστότοπο όπως <http://www.tineye.com/> για να μάθετε πού βρίσκεται η φωτογραφία σας, αν χρησιμοποιείται αλλού στο Διαδίκτυο, από πού προέρχεται ή από ποια ημερομηνία και αν αυτά τα στοιχεία συμπίπτουν με τις πληροφορίες που έχετε για αυτήν κλπ. Το JPEGsnoop είναι ένα άλλο δωρεάν λογισμικό που επισημαίνει επεξεργασμένες φωτογραφίες: <http://goo.gl/bLwEVB>
- Κάντε δεξί κλικ σε μια εικόνα, μεταβείτε στην επιλογή Ιδιότητες και, στη συνέχεια, κάντε κλικ στο στοιχείο Λεπτομέρειες και θα λάβετε πολλές πληροφορίες σχετικά με τη φωτογραφία σας. Εάν δείτε 'Photoshop' υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η εικόνα να έχει αλλάξει.
- Το πρόγραμμα Prezi δίνει τη δυνατότητα για δυναμικές παρουσιάσεις (ζουμ, κινούμενες εικόνες κλπ) σε σχέση με τις πιο στατικές

παρουσιάσεις του PowerPoint. Σκεφτείτε τι σας ταιριάζει και δικαιολογήστε την επιλογή σας!

ΕΙΚΟΝΑ3

http://www.huffingtonpost.gr/entry/nai-sto-sellaleterio-ochi-ston-skopiano-aletrotismo_gr_5a7573e5e4b06ee97af2c204

Λίστα βοηθητικών προγραμμάτων:

1. Αντίστροφη αναζήτηση εικόνας

(<https://www.google.com/imghp?hl=en>)

μας πληροφορεί σε δημοσιεύσεις στον ιστό έχει εμφανιστεί η ίδια εικόνα

2. <http://www.tineye.com/>

3. <http://goo.gl/bLwEVB>

Φύλλο Εργασίας 4

Καλείστε να προετοιμάσετε μία απλή παρουσίαση σε ένα εύχρηστο λογισμικό παρουσιάσης όπως το PowerPoint ή Prezi (<http://www.prezi.com>), για να εξηγήσετε στους συμμαθητές σας γιατί δεν πρέπει να θεωρούν όλες τις εικόνες «αληθείς» ή «πραγματικές». Η παρουσίαση θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Το παράδειγμα εικόνας που σας δίνεται
- Σύντομη περιγραφή
- Μια εξήγηση για το τι έχει επεξεργαστεί
- Μια λίστα με λόγους που εξηγούν γιατί πιστεύετε ότι η εικόνα άλλαξε ή παρερμηνεύεται καθώς και τους πιθανούς στόχους των αλλαγών
- Έναν σύντομο κατάλογο με τα προβλήματα ή τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την αλλαγή ή αλλοίωση του μηνύματος της φωτογραφίας.

Συμβουλή:

- Δείτε όλες τις λεπτομέρειες προσεκτικά, μεγεθύνετε την εικόνα!
- Χρησιμοποιήστε έναν ιστότοπο όπως <http://www.tineye.com/> για να μάθετε πού βρίσκεται η φωτογραφία σας, αν χρησιμοποιείται αλλού στο Διαδίκτυο, από πού προέρχεται ή από ποια ημερομηνία και αν αυτά τα στοιχεία συμπίπτουν με τις πληροφορίες που έχετε για αυτήν κλπ. Το JPEGsnoop είναι ένα άλλο δωρεάν λογισμικό που επισημαίνει επεξεργασμένες φωτογραφίες: <http://goo.gl/bLwEVB>
- Κάντε δεξί κλικ σε μια εικόνα, μεταβείτε στην επιλογή Ιδιότητες και, στη συνέχεια, κάντε κλικ στο στοιχείο Λεπτομέρειες και θα λάβετε πολλές πληροφορίες σχετικά με τη φωτογραφία σας. Εάν δείτε 'Photoshop' υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η εικόνα να έχει αλλάξει.
-
- Το πρόγραμμα Prezi δίνει τη δυνατότητα για δυναμικές παρουσιάσεις (ζουμ, κινούμενες εικόνες κλπ) σε σχέση με τις πιο στατικές

παρουσιάσεις του PowerPoint. Σκεφτείτε τι σας ταιριάζει και δικαιολογήστε την επιλογή σας!

ΕΙΚΟΝΑ 4

https://www.pronews.gr/amyna-asfaleia/ellinotoyrkika/780303_ektakto-ellinikes-dynameis-metaferontai-sta-nisia-toy-aigaiouy

Λίστα βοηθητικών προγραμμάτων:

1. Αντίστροφη αναζήτηση εικόνας
(<https://www.google.com/imghp?hl=en>)

μας πληροφορεί σε δημοσιεύσεις στον ιστό έχει εμφανιστεί η ίδια εικόνα

2. <http://www.tineye.com/>
3. <http://goo.gl/bLwEVB>